



KORRALDUS

13.01.2023 nr DM-120677-30

Töitoja liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-516298 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41, Keskkonnaameti peadirektori 03.02.2022 käskkirja nr 1-1/22/18 „Volituste andmine“, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punkti 2.5.1 ning tuginedes Saarde Vallavolikogu 20.10.2022 otsusele nr 1-3/62 ja taotleja 09.07.2022 esitatud taotlusele nr M-120677, **otsustan:**

1.1 anda Osaühingule Lindamäe (registrikood 10898284) Töitoja liivamaardla Töitoja liivakarjääris maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-516298 kehtivusajaga 15 aastat;

1.2 avalikustada Osaühingule Lindamäe keskkonnaloa nr KL-516298 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;

1.3 korraldus jõustub Osaühingule Lindamäe teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-516298 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-516298 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Osaühing Lindamäe (registrikood 10898284, aadress Jalaka 4, 80019 Pärnu) esitas 21.10.2016 kirjaga nr A032 Keskkonnaametile Töitoja liivamaardla Töitoja liivakarjääris maavara kaevandamiseks keskkonnaloa (edaspidi ka kaevandamisloa) taotluse, mis on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 21.10.2016 nr 12-2/16/12624 all; korrigeeritud taotlus esitatud keskkonnaotsuse infosüsteemis KOTKAS 09.07.2022 menetluse nr M-120677 juurde.

Taotletav Töitoja liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Saarde vallas Lodja külas riigile kuuluval

kinnistul Lodja metskond 21 (katastritunnus 71102:001:0375). Taotletava mäeeraldisel ja teenindusmaa pindala on 10,93 ha. Mäeeraldisega seotud varu on järgmine: täiteliiva aktiivne tarbevaru on 560 tuh m³, millest kaevandatav varu 534 tuh m³. Maavara keskmiseks aastamääraks taotletakse 36 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on teedeehitus ja täitepinna. Keskkonnanaloo kehtivusaajaks taotletakse 15 aastat ning kaevandatud maa korrastatakse veekoguks.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Keskkonnanaloo taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-ameti 31.10.2016 nr 9-3/16/20667, 31.08.2021 nr 9-3/21/13642-2, 08.07.2022 nr 9-3/22/11937-2 ja 14.07.2022 nr 9-3/22/11937-4).

Mäeeraldisest ~120 m edelas on Reiu jõe (KKR kood VEE1145400) kalda piiranguvöönd. Mäeeraldisest idas paiknevad vääriselupaik VEP nr 132021, põhitüüp palu-männikud ja männi segametsad ning pohla kasvukohatüüp (keskkonnaregistri kood VEP132021) aga ka III kategooria liigi *Evernia divaricata* (pikk lõhnasamblik; keskkonnaregistri kood KLO9700452) leviala. Mäeeraldisest ~25 m loodes asub vääriselupaik VEP nr 126228 (keskkonnaregistri kood VEP126228), mille piires Tõitoja geodeetiline märk (nr 5991).

Mäeeraldisest põhjas kulgeb Riitskulli metsatee nr 7560532, mille serv jääb mäeeraldisest ~15 m kaugusele ning läänes Lodja–Puujala metsatee 7110014, milline jääb mäeeraldisest 150–250 m kaugusele. Pärnumaa metskond on metsateede kaitsevööndi laiuseks kehtestanud 15 m tee teljest. Riitskulli metsatee on Valga–Uulu 6 põhimaanteelt kuni taotletava mäeeraldiseni heas korras.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 21.10.2016 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

2.2. Keskkonnanaloo taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste teavitamine

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnanaloo andmise ja muutmise menetlusele KeÜS-i 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnanaloo taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi. Keskkonnaamet jättis keskkonnanaloo taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus

või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnanaloa taotlus on 01.11.2016 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 01.11.2016 kirjaga nr 12-2/16/12624-3 keskkonnanaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni kaevandamisloa muutmise või muutmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus saatis 09.11.2022 MTÜ Roheline Pärnumaa Keskkonnaametile e-kirja (registreeritud 14.11.2022 nr DM-120677-13) seoses Tõitoja liivakarjääri keskkonnanaloa taotlusega. MTÜ Roheline Pärnumaa tõi oma kirjas välja, et Keskkonnaamet on keskkonnamõju hindamise eelhinnangut käsitleva kirja edastanud neile „teadmiseks“, soovis teada mitu majapidamist jään 2 km raadiusesse karjäärast, miks ei ole KOTKAS menetlusosaliste alt ühtegi füüsilist isikut kaasatud ning miks on välja toodud, et tegemist on kaevandamisloa muutmisega vastavalt Saarde vallaga kokkulepitule.

MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad MTÜ saatsid Keskkonnaametile 01.12.2022 arvamuse, vastuväited ja taotluse Tõitoja liivakarjääri keskkonnanaloa taotluse KMH eelhinnangu kohta (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 01.12.2022 nr DM-120677-18).

Keskkonnaamet pöördus 27.12.2016 kirjaga nr 12-2/16/12624-6 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi (edaspidi MKM) poole riigi huvi väljaselgitamiseks kaevandamisloa menetluses. 30.01.2017 kirjaga nr 17-1/16-00206/053 asus MKM seisukohale, et Tõitoja liivakarjääri maavara kaevandamise loa andmine on põhjendatud ning riiklikes huvides tagamaks avalikes huvides riikliku infrastruktuuri ehitus (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 30.01.2017 nr 12-2/17/1855).

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt edastas Keskkonnaamet Tõitoja liivakarjääri keskkonnanaloa taotluse 07.06.2017 kirjaga nr 12-2/17/1855-2 Saarde Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks.

Saarde Vallavolikogu keeldus 10.08.2017 otsusega nr 25 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 14.08.2022 nr 12-2/17/1855-5) keskkonnanaloa andmisega.

04.09.2017 toimus Keskkonnaameti ettepanekul asja arutamine istungil eesmärgiga selgitada kaevandamisloa andmisega seonduvat. Istungil osalesid Keskkonnaameti, osaühingu Lindamäe ja Saarde valla esindajad ning Käärumäe kinnistu omanik.

06.09.2017 esitas osaühing Lindamäe vaide otsuse nr 25 kehtetuks tunnistamiseks.

Saarde Vallavolikogu tunnistas 28.09.2017 otsusega nr 30 kehtetuks 10.08.2017 otsuse nr 25 „Arvamuse andmine Tõitoja liivamaardla Tõitoja liivakarjääri mäeeraldise maavara

kaevandamise loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“. Sama otsusega paluti tellida Osäühingul Lindamäe ekspertarvamus ning Saarde Vallavalitsusel koostada ekspertarvamuse lähteülesanne, millele tuginedes viia läbi ekspertiis.

10.10.2017 korraldusega nr 16.2-3/252 „Ekspertarvamuse lähteülesanne Tõitoja liivakarjääri maavara kaevandamise mõju uurimiseks“ kinnitas Saarde Vallavalitsus Tõitoja liivakarjääri rajamisega kaasnevate mõjude ekspertarvamuse lähteülesande (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 16.10.2017 nr 12-2/17/1855-7).

Osäühing Lindamäe esitas 05.12.2017 Keskkonnaametile Skepast&Puhkim OÜ poolt koostatud ekspertarvamuse „Tõitoja liivakarjääris kaevandamisega kaasnevad keskkonnamõjud ja nende keskkonnameetmed“ (töö nr 2017-0120, registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 05.12.2017 nr 12-2/17/1855-8).

Saarde Vallavolikogu tegi 14.12.2017 otsusega nr 54 ettepaneku Keskkonnaametile lisada kaevandamise loa täiendavatesse tingimustesse ekspertarvamus välja toodud keskkonnahäiringuid minimeerivad soovitused (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 21.12.2017 nr 12-2/17/1855-9).

29.12.2017 kirjaga nr 12-2/17/1855-10 pikendas Keskkonnaamet osäühing Lindamäe esitatud Tõitoja liivakarjääri kaevandamisloa taotluse menetluse tähtaega kuni 15.06.2018.

Saarde Vallavalitsus edastas 12.01.2018 kirjaga nr 8-4.7/379-5 Saarde Vallavalitsuse poolt koostatud vallavolikogu otsuse eelnõu Keskkonnaametile (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.01.2018 nr 12-2/17/1855-11).

Keskkonnaamet edastas 17.01.2018 kirjaga nr 12-2/17/1855-12 Tõitoja liivakarjääri kaevandamisloa taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu Saarde Vallavalitsusele arvamus avaldamiseks. Saarde Vallavolikogu otsustas 14.02.2018 otsusega nr 8 mitte nõustuda kaevandamisloa andmisega Tõitoja liivakarjääris (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 20.02.2018 nr 12-2/17/1855-13).

Keskkonnaamet edastas 22.02.2018 Saarde Vallavolikogu otsuse Osäühingule Lindamäe ning soovis teada, kuidas jätkata menetlust. Osäühing Lindamäe tegi 26.02.2018 kirjaga nr A 01/18 Keskkonnaametile ettepaneku taotleda MaaPS § 55 lg 4 alusel kaevandamisloa andmiseks nõusolekut Vabariigi Valitsuselt.

07.03.2018 kirjaga nr 12-2/18/3331 pöördus Keskkonnaamet MaaPS § 55 lg 5 alusel keskkonnaministri poole riigi huvi väljaselgitamiseks kaevandamisloa menetluses. 10.04.2018 kirjaga nr 14-5/18/1663-2 asus keskkonnaminister seisukohale, et kaevandamisloa andmine on riigi huvist lähtudes põhjendatud (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 10.04.2015 nr 12-2/18/3331-2).

05.06.2019 kirjaga nr 12-2/19/386 pikendas Keskkonnaamet osäühingu Lindamäe poolt esitatud Tõitoja liivakarjääri taotluse menetluse tähtaega kuni keskkonnaministri keelduva või nõustuva

seisukoha saamiseni Vabariigi Valitsuse arvamuse saamisest kaevandamise loa andmiseks või andmisest keeldumiseks ettenähtud menetlustoimingute lõpetamiseni.

Keskkonnaamet küsis 20.11.2019 kirjaga nr 12-2/19/512 uuesti riigi huvi väljaselgitamiseks MKM-i seisukohta Tõitoja liivakarjääri kaevandamisloa taotlusele. MKM jäi oma 10.12.2019 kirjas nr 17-1/18-0148/9199 seisukohale, et riigil on huvi Tõitoja liivakarjääris kaevandamiseks (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 10.12.2019 nr 12-2/19/512-2). Samuti tõi MKM oma kirjas välja, et kuna tegemis on täiteliivaga, siis kaaluda lahendusena seda, et muuta taotletavat ala väiksemaks, s.t viia lõunapiir jõest kaugemale põhja poole, mis jääks ka lähimatest elamutest kaugemale.

Keskkonnaamet edastas 12.02.2020 kirjaga nr 12-2/20/130 Keskkonnaministeeriumile Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa andmise nõusolekut käsitleva Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu ja seletuskirja kooskõlastamiseks.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium saatis 10.02.2022 Keskkonnaametile kirja (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 11.02.2022 nr DM-108199-7), milles kirjutatakse, et kaevandamisluba saab anda ilma Vabariigi Valitsuse (edaspidi VV) nõusolekuta ning nõustub kaevandamisloa andmisega Tõitoja liivakarjääri mäeeraldisele, kuid seda tingimusel, et vähendatakse taotletavat ala Saarde vallavolikogu otsuse nr 33 punktis 3 kirjeldatud viisil.

Keskkonnaamet edastas 06.04.2022 kirjaga nr DM-108199-8 osaühingule Lindamäe MKM-i kirja, milles palus esitada seisukoht kirjas välja toodud otsuse kohta. Osaühing Lindamäe saatis Keskkonnaametile 07.04.2022 kirja (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 07.04.2022 nr DM-108199-9), milles nõustus MKM-i otsusega.

Osaühing Lindamäe esitas 27.05.2022 Keskkonnaametile Tõitoja liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa korrigeeritud (vähendatud pindalaga) taotluse (registreeritud Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis 30.05.2022 dokumendina nr DM-108199-11). Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa korrigeeritud taotlus esitati e-kirja teel ning selle menetlemine infosüsteemis on raskendatud ning aeganõudev.

Menetluse kiirendamiseks palus Keskkonnaamet 06.07.2022 kirjaga nr DM-108199-12 esitada taotlus läbi keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS ning pikendas 18.07.2022 kirjaga nr DM-108199-13 Tõitoja liivakarjääri kaevandamisloa menetluse tähtaeg kuni 15.01.2023.

Osaühing Lindamäe saatis 19.07.2022 e-kirjaga oma seisukoha (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 19.08.2022 dokumendina nr DM-108199-14) Keskkonnaameti 18.07.2022 kirjale nr DM-108199-13 ning tõi välja, et kirjas nr DM-108199-13 esitatud väited korrigeeritud keskkonnaloa taotluse mitteesitamise kohta ei vasta tõele ning parandustaotlus on läbi KOTKAS-e esitatud 06.07.2022.

Osaühing Lindamäe esitas 06.07.2022 Keskkonnaametile uue parandatud Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse, mille Keskkonnaamet saatis 07.09.2022 kirjaga nr DM-120677-6 Saarde Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks tähtajaga kaks kuud.

Keskkonnaamet pikendas 28.10.2022 kirjaga nr DM-120677-8 Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuse tegemise tähtaega.

Saarde Vallavolikogu nõustus 20.10.2022 otsusega nr 1-3/62 kaevandamisloa andmisega Tõitoja liivakarjääris tingimuslikult (registreeritud KOTKAS 02.11.2022 nr DM-120677-9). Keskkonnaamet edastas 02.11.2022 kirjaga nr DM-120677-11 Saarde Vallavolikogu otsuse Osäühingule Lindamäe arvamuse avaldamiseks. Osäühing Lindamäe nõustus 03.11.2022 kirjaga nr A.23 Saarde Vallavolikogu tingimusega (registreeritud KOTKAS 04.11.2022 nr DM-120677-12).

Keskkonnaamet küsis 02.11.2022 kirjaga nr DM-120677-10 Saarde Vallavalitsuselt arvamust Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõju hindamise eelhinnangu eelnõu kohta.

09.11.2022 saatis MTÜ Roheline Pärnumaa Keskkonnaametile e-kirja (registreeritud 14.11.2022 nr DM-120677-13) seoses Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotlusega. MTÜ Roheline Pärnumaa tõi oma kirjas välja, et Keskkonnaamet on keskkonnamõju hindamise eelhinnangut käsitleva kirja edastanud neile „teadmiseks”, soovis teada mitu majapidamist jään 2 km raadiusesse karjäärast, miks ei ole KOTKAS menetlusosaliste alt ühtegi füüsilist isikut kaasatud ning miks on välja toodud, et tegemist on kaevandamisloa muutmisega vastavalt Saarde vallaga kokkulepitule.

Keskkonnaamet vastas MTÜ Roheline Pärnumaa kirjale 17.11.2022 nr DM-120677-15.

Saarde Vallavalitsus nõustus 16.11.2022 otsusega nr 2-3/568 Tõitoja liivakarjääri kaevandamisloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmisega (registreeritud KOTKAS 17.11.2022 nr DM-120677-14).

23.11.2022 saatis MTÜ Roheline Pärnumaa Keskkonnaametile e-kirja (registreeritud KOTKAS 24.11.2022 nr DM-120677-16), soovides teada, kas nende 09.11.2022 saadetud e-kirjale on vastatud. Keskkonnaamet edastas 24.11.2022 kirjaga nr DM-120677-17 eelmisele kirjale koostatud vastuskirja uuesti MTÜ-le Roheline Pärnumaa.

MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad MTÜ saatsid Keskkonnaametile 01.12.2022 arvamuse, vastuväited ja taotluse Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse KMH eelhinnangu kohta. Kokkuvõtlikult tegid MTÜ-d ettepaneku kaevandamisloa mitte anda või sellisel juhul algatada keskkonnamõju hindamine (registreeritud KOTKAS 01.12.2022 nr DM-120677-18). Keskkonnaamet vastas 06.12.2022 kirjaga nr DM-120677-19 MTÜ-dele.

KeÜS § 47 lõike 2, HMS § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 09.12.2022 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja

vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Määratud tähtaja jooksul arvamust ja vastuväiteid ei esitatud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalda taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi. Keskkonnaamet jättis keskkonnavalda taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Osaihingult Lindamäe ja teistelt menetlusosalistelt 09.12.2022 kirjaga nr DM-120677-21 arvamust või vastuväiteid keskkonnavalda andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest, hiljemalt kahe nädala jooksul.

MTÜ Roheline Pärnumaa saatis 10.12.2022 e-kirja, milles soovis teada, kas luba antakse välja enne arvamuse andmise tähtaja lõppu ootamata (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 12.12.2022 nr DM-120677-22). Keskkonnaamet teatas 12.12.2022 kirjaga nr DM-120677-24, et ootab tähtaja lõpuni.

Osaihing Lindamäe nõustus 13.12.2022 kirjaga nr A 24/22 Tõitoja liivakarjääri keskkonnavalda taotlusele koostatud eelnõudega (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 13.12.2022 nr DM-120677-25).

MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad MTÜ esitas 23.12.2022 Keskkonnaametile arvamuse ja vastuväited Tõitoja liivakarjääri keskkonnavalda taotlusele koostatud eelnõude kohta (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 27.12.2022 nr DM-120677-26). Kokkuvõtvalt olid MTÜ-d seisukohal, et kaevandamisloa andmisest tuleb keelduda, kuna loa andmine eelnõudes toodud kujul oleks Eesti ja ELi õiguse rikkumise tõttu õigusvastane.

Keskkonnaamet vastas MTÜ-de kirjale 28.12.2022 kirjaga nr DM-120677-27 ning jääb seisukohale, et loa andmine ei ole õigusvastane.

Keskkonnaamet teavitas 28.12.2022 kirjaga nr DM-120677-28 keskkonnavalda valmimisest Tõitoja liivakarjääri piirinaabreid ning lisas, et seisukohta ootame kuni 12.01.2023.

Etteantud tähtajaks arvamust ei avaldatud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnaamet jättis 07.12.2022 kirjaga nr DM-120677.20 „Tõitoja liivamaardla Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevusega kaasnevate keskkonnahäiringute vältimiseks või leevendamiseks keskkonnameetmete määramist on käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.3.

3.2 Täiendavad kaalutlused loa andmisel

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamisloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab kaevandamisloa andja kaevandamisloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb kaevandamisloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (JäätS) § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Kui jäätmed tekivad kaevandamise käigus, siis JäätS § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. JäätS § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt katendit ei ladustata üle kolme aasta, seda hakatakse kohe esimesel võimalusel mäeeraldiselt võõrandama.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Muu hulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Taotletav Tõitoja liivakarjäär asub riigile kuuluval kinnistul ning kaevandada soovitav maavara kuulub samuti riigile.

Keskkonnaamet selgitas välja riigi huvi 27.12.2016 kirjaga nr 12-2/16/12624-6. MKM asus oma 30.01.2017 kirjaga nr 17-1/16-00206/053 seisukohale, et Tõitoja liivakarjääri maavara kaevandamise loa andmine on põhjendatud ning riiklikes huvides tagamaks avalikes huvides riikliku infrastruktuuri ehitus (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 30.01.2017 nr 12-2/17/1855).

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Osaihing Lindamäe ei ole seisuga 08.12.2022 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maakatastriseaduse § 18¹ lõike 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18² lõike 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

Kauoja liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). MaaPS § 56 lg 2 p 5 ja § 56 lg 1 p 9 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kavandatava liivakarjääri lähiümbruses (kuni 500 m mäeeraldisel piirist) jäävad järgmised hoonestatud kinnistud:

Jõekäär (71102:001:0110), kinnistul paikneb salvkaev. Asub mäeeraldisel piirist u 360 m kaugusel läänes;

Poopuu (71102:001:0084), kinnistul paikneb puurkaev (elaniku andmetel u 60 m sügavune), kasutatakse aastaringiselt elamiseks. Asub mäeeraldisel piirist u 180 m kaugusel edelas;

Käärumäe (71102:001:0118), kinnistul toimivat salvkaevu ei tuvastatud, kasutatakse hetkel hooajaliselt. Asub mäeeraldisel piirist u 100 m kaugusel lõunas.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 07.12.2022 kirjaga nr DM-120677-20 Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta algatamata keskkonnamõju hindamise. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks lisada järgmised leevendusmeetmed:

1. tolmuheitmete vähendamiseks piirata veokite liikumiskiirust karjääris kuni 30 km/h ning töö toimimisel kuival ajal (kevad-suvi-sügis) regulaarselt kasta karjääri teid ja teenindusplatse veega või töödelda vastavate vahenditega

2. müra leviku minimeerimiseks kaasata kaevandamisprojekti koostamisesse müraekspert. Katendivall rajada mäeeraldise lõuna ja idaservale katkestusteta minimaalselt 700 m pikkusena (mõlema külje pikkus minimaalselt 350 m) ja trapetsikujulisena.
3. Karjääris lubatud töö aeg on esmaspäevast reedeni ajavahemikul 07.00-19.00. Nädalavahetustel, riigipühadel ja öörahu ajal on karjääris töötamine keelatud.
4. Elustiku kaitseks on raadamistööd lubatud läbi viia ainult sügisesel või talvisel perioodil ajavahemikul septembrist veebruarini.
5. Karjäärist vee väljapumpamine ja ärajuhtimine on keelatud
6. Vääriselupaiga VEP132021 suunal rajada vähemalt 3 m kõrgune katendi vall. Võimalik tee tuleks elupaigast eraldada vähemalt kaitsevalliga ja karjäärisisene tee rajada minimaalselt 50 m kaugusele vallist.

Keskkonnaamet lisab täiendavad kõrvaltingimused keskkonnaloale järgmises sõnastuses:

1. Tolmuheitmete vähendamiseks piirata veokite liikumiskiirust karjääris kuni 30 km/h. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb karjääris kasutatavaid teid ja valmistoodangu puistanguid kasta või töödelda pidevalt vastavate vahenditega õhusaaste leviku vältimiseks. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.
2. Müra leviku minimeerimiseks kaasata kaevandamisprojekti koostamisse müraekspert. Rajada katendivall mäeeraldised lõuna ja idaservale katkestusteta minimaalselt 700 m pikkusena ja trapetsikujulisena.
3. Rajada vääriselupaiga VEP132021 suunal vähemalt 3 m kõrgune katendivall. Tee eraldada elupaigast kaitsevalliga ja karjäärisisene tee rajada minimaalselt 50 m kaugusele vallist.
4. Karjääris teostatavad tegevused on lubatud esmaspäevast reedeni kell 7-19. Öörahu ajal, nädalavahetustel ja riigipühadel on töötamine keelatud.
5. Raadamistööd on lubatud 01.09-28.02.
6. Karjäärist vee väljapumpamine ja ärajuhtimine on keelatud.

3.3.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimus

Saarde Vallavolikogu tegi 20.10.2022 otsusega nr 1-3/62 ettepaneku seada keskkonnaloale järgmine kõrvaltingimus:

1. Looduskeskkonna häiringute ja kohalike teede koormuse minimeerimiseks lubada materjali väljaveoteena kasutada üksnes Riitskulli metsatee põhja-lõunasuunalist idapoolset osa – ühendust Valga-Uulu põhimaanteele.

Tingimus lisatakse keskkonnaloa kõrvaltingimuseks järgmise sõnastusega:

Materjali väljaveoteena tohib kasutada Riitskulli metsatee põhja-lõunasuunalis idapoolset osa (ühendust Valga-Uulu põhimaanteele).

3.4 Avalikustamise käigus laekunud ettepanekud ja vastuväited

MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad MTÜ saatsid Keskkonnaametile 01.12.2022 arvamuse, vastuväited ja taotluse Tõitoja liivakarjääri keskkonnaloa taotluse KMH eelhinnangu kohta. Kokkuvõtlikult tegid MTÜ-d ettepaneku kaevandamisluba mitte anda või sellisel juhul

algatada keskkonnamõju hindamine (registreeritud KOTKAS 01.12.2022 nr DM-120677-18). Keskkonnaamet vastas 06.12.2022 kirjaga nr DM-120677-19 MTÜ-dele.

MTÜ Roheline Pärnumaa saatis 10.12.2022 e-kirja seoses eelnõude edastamisega, milles soovis teada, kas luba antakse välja enne arvamuse andmise tähtaja lõppu ootamata (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 12.12.2022 nr DM-120677-22). Keskkonnaamet teatas 12.12.2022 kirjaga nr DM-120677-24, et ootab tähtaja lõpuni.

3.5 Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajale õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnaalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel www.keskkonnaamet.ee.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Töötoja liivakarjääri mäeeraldise plaan
3. Töötoja liivakarjääri geoloogilised läbilõiked
4. Töötoja liivakarjääri korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Maa-amet, MTÜ Roheline Pärnumaa, Päästame Eesti Metsad MTÜ, Saarde Vallavalitsus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Agnes Putnik 5191 3442
Agnes.Putnik@keskkonnaamet.ee